

EMANUEL SVEDENBORG

BELI KONJ

Opisan u *Otkrovenju 19*
Što prati materijal vezan za Reč
I
Njen duhovni ili unutrašnji smisao
Preuzet iz *Nebeskih tajni (Arcana Coelestia)*

Autor Emanuel Swedenborg

Prevodilac Milica Žikić

Izdavač: The Lord's New Church which is Nova Hierosolyma
1725 Huntingdon Road
Huntingdon Valley, PA 19006
USA

Email: Info@TheLordsNewChurch.org

www.TheLordsNewChurch.org

Srpsko izdanje objavljeno 2020

Beli konj
Opisan u *Otkrovenju 19*

U *Knjizi Otkrovenja* Jovan ovako opisuje Reč u vezi sa njenim duhovnim ili unutrašnjim značenjem:

¹¹ I videh nebo otvoreno, i gle, konj beo, i koji seđاشة na njemu zove se Veran i Istinit, i sudi po pravdi i vojuje. ¹² A oči su Mu kao plamen ognjeni, i na glavi Njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kog niko ne zna do On sam. ¹³ I beše obučen u haljinu crvenu od krvi, i ime se Njegovo zove: *Reč Božija*. ¹⁴ I vojske nebeske idahu za Njim na konjima belim, obučene u svilu belu i čistu. ¹⁶ I ima na haljini i na stegnu svom ime napisano: *Car nad carevima i Gospodar nad gospodarima*. (*Otkrovenje 19:11, 12, 13, 14, 16*)

Samo iz unutrašnjeg smisla može se reći šta sadrže ovi izdvojeni detalji. Očigledno je da svaki od njih nešto predstavlja i nešto znači – nebo koje je otvoreno; konj koji je beo; onaj koji je sedeo na njemu; njegov sud i vojevanje po pravdi; oči koje su mu plamen ognjeni; mnoge krune na njegovoj glavi; ime koje niko osim njega ne zna; to što je obučen u haljine natopljene krvlju; vojske u nebu; odeven u finu svilu; belu i čistu, to što ga prate na belim konjima; i to što mu je napisano na haljini i stegnu. To jasno govori da je Gospod taj koji je Reč, jer se kaže: I ima na haljini i na stegnu svom ime napisano: *Car nad carevima i Gospodar nad gospodarima*.

[2] Ako tumačimo pojedine reči, možemo da vidimo da je to opis duhovnog ili unutrašnjeg smisla Reči. *Nebo koje je otvoreno* predstavlja i znači da se unutrašnji smisao Reči vidi u nebu i da ga tako vide ljudi u ovom svetu kojima je nebo otvoreno. *Konj koji je beo* predstavlja i znači razumevanje Reči u smislu njenog dubljeg sadržaja (razlog za ovakvo značenje belog konja biće razjašnjen u onome što sledi). Nesumnjivo, *onaj koji seđاشة* na konju jeste Gospod kao Reč koji stoga jeste Reč, jer se kaže “ime se njegovo zove Božja Reč”. On je opisan kao *veran i koji pravedno sudi* zato što je dobar, a kao *istinit i koji po pravdi vojuje* zato što je istinit, jer Gospod sam je pravda. *Oči su Mu kao plamen ognjeni* znači božansku istinu koja dolazi od božanskog dobra njegove božanske ljubavi. *Na glavi Njegovoj krune mnoge* znači sve vrste dobrote i istine koje pripadaju veri. *Imaše ime napisano, kog niko ne zna do On sam* znači da ono što je Reč u svom unutrašnjem

smislu u ne vidi niko osim njega i onih kojima on to otkrije. *I beše obučen u haljinu crvenu od krvi* znači Reč u njenom doslovnom značenju, koja je trpela nasilje. *I vojske nebeske idahu za Njim na konjima belim* označava ljude koji imaju razumevanje dubljeg sadržaja Reči. *Obučene u svilu belu i čistu* znači da ti ljudi imaju svest o istini koja dolazi od činjenja dobra. *I ima na haljini i na stegnu svom ime napisano* znači ono što je istinito i ono što je dobro i kako ta istina i dobro izgledaju.

[3] Možemo iz ovoga kao i onoga što prethodi i sledi (ovom odlomku iz Reči) da vidimo da tu imamo predskazanje da će negde oko kraja crkve duhovni ili unutrašnji smisao Reči biti otkriven. Šta će se zatim događati opisano je u odlomcima 17, 18, 19, 20, 21. Nema potrebe ovde demonstrirati da je ovo značenje tih reči, jer su detalji objašnjeni u *Nebeskim tajnama*, kako sledi:

Gospod je Reč, jer je on božanska istina. 2533, 2813, 2894, 5272, 8535. Reč je božanska istina: 4692, 5075, 9987. Kaže se da onaj koji sedi na konju i vojuje pravedno zato što je Gospod sama Pravda; Gospod se naziva “pravda” zato što je svojom moći spasao ljudski rod: 1813, 2025, 2026, 2027, 9715, 9809, 10019, 10152. Pravda je forma mere koji pripada samo Gospodu: 9715, 9979. Da su njegove oči oganj plameni znači božansku istinu koja dolazi od božanskog dobra njegove božanske ljubavi, jer oči označavaju razumevanje i znače istinu koja pripada veri: 2701, 4403–4421, 4523–4534, 6923, 9051, 10569; a oganj plameni znači dobro ljubavi: 934, 4906, 5215, 6314, 6832. Krune na njegovoj glavi znače sve vrste dobra i istine koje pripadaju veri: 114, 3858, 6335, 6640, 9863, 9865, 9868, 9873, 9905. Ime napisano, kog niko ne zna do On sam znači da niko ne vidi kakva je Reč u svom unutrašnjem značenju osim njega i onih kojima on to otkrije, jer ime označava kakva imenovana stvar zaista jeste: 144, 145, 1754, 1896, 2009, 2724, 3006, 3237, 3421, 6674, 9310. Obučen u haljine crvene od krvi znači Reč u svom doslovnom značenju, koja je trpela nasilje, jer haljine znače istinu, jer istina obavija (oblači) ono što je dobro: 1073, 2576, 5248, 5319, 5954, 9212, 9216, 9952, 10536 (ovo se posebno odnosi na najspoljnije forme istine, pa tako i na Reč u doslovnom značenju: 5248, 6918, 9158, 9212); I zato što krv znači nasilje izvršeno nad onim što je istinito od strane onoga što je lažno: 374, 1005, 4735, 5476, 9127. Nebeske vojske koje su ga sledile na belim konjima znače ljude koji imaju razumevanje dubljeg sadržaja Reči, jer vojske označavaju ljude koji imaju razumevanje istine i ljubav prema činjenju dobra što su karakteristike neba i crkve: 3448, 7236, 7988, 8019; konj znači razumevanje: 3217, 5321, 6125, 6400, 6534, 6534, 7024, 8146, 8381; belo znači istinu koja je u nebeskoj svetlosti, stoga dublju istinu: 3301, 3993, 4007, 5319. To što su obučeni u svilu belu i čistu znači da su ti ljudi imali svest o istini koja dolazi od činjenja dobra, jer svila ili fina svila (rublje)

znači istinu nebeskog porekla, što je istina koja se uzdiže iz onoga što je dobro: 5319, 9469. To što je imao ime napisano na haljini i stegnu znači ono što je istinito i ono što je dobro i kakvi to dobro i istina zaista jesu, jer haljina znači ono što je istinito, a ime znači kakva ta istina zaista jeste (kako je navedeno gore), a stegno znači dobro koje dolazi od ljubavi: 3021, 4277, 4280, 9961, 10488. Car nad carevima i Gospodar nad gospodarima je Gospod u odnosu na božansku istinu i božansko dobro. Gospod se naziva “Carem” (kraljem) zbog svoje božanske istine: 3009, 5068, 6148. Naziva se “Gospodarom” zbog svog božanskog dobra: 4973, 9167, 9194.

Iz ovoga možemo da vidimo kakva je Reč u svom duhovnom ili unutrašnjem značenju i da tu ne postoji nijedna reč koja ne znači nešto duhovno, nešto o nebu i crkvi. Konji se često pominju u proročkim knjigama Reči, ali do sada niko nije bio svestan toga da konj znači razumevanje, a njegov jahač označava nekoga ko je inteligentan.¹

Možda je ovo stoga što deluje čudno i zbunjujuće reći da konj nosi takvo značenje kad se duhovno razume, pa zato ima isto značenje i u Reči. U prilog tome, međutim, govore mnogi odlomci iz Reči, od kojih ću ovde navesti samo nekoliko. U Izraelovom proročanstvu o Danu:

¹⁷ Dan će biti zmija na putu i guja na stazi, koja ujeda konja za kičicu, te pada konj (*sa jahačem – p.p.*) na uznako. ¹⁸ Gospode, Tebe čekam da me izbaviš. (*Postanje 49:17, 18*)

Niko ne bi mogao da razume značenje ovog proročanstva o jednom od izrailjskih plemena ko ne zna značenje zmije i konja i jahača. Nikome, takođe, ne bi promaklo da je *nešto* duhovno tu umešano. Možete da vidite šta ove posebne stvari znače u *Nebeskim tajnama*: 6398, 6399, 6400, 6401, gde je ovo proročanstvo objašnjeno.

Kod *Avakuma*:

⁸ Eda li se na reke razgnevi Gospod? Eda li se na reke raspali gnev Tvoj? Na more jarost Tvoja, kad si pojezdio na konjima svojim i na kolima svojim za spasenje? ¹⁵ Išao si po moru na konjima svojim, po gomili mnoge vode.

¹ Inteligencija je proizvod prosvetljenog uma (p.p.)

Vidimo da ovde konji znače nešto duhovno, jer je sve ovo odnosi na Boga. Šta bi drugo moglo da bude kad Bog jaše svoje konje i ide sa njima po moru? Isto sadrži istinu i kod *Zaharije* 14:20: "U taj će dan biti (*ugravirano – p.p.*) na zvoncima konjskim: Svetinja Gospodu;" i *Zaharije* 12:4,5: "U taj će dan, govori Gospod, učiniti da svi konji budu plašljivi i svi konjanici bezumni; i otvoriću oči svoje na dom Judin, i oslepiću sve konje narodima. ⁵ Te će govoriti glavari Judini u srcu svom: jaki su mi stanovnici jerusalimski Gospodom nad vojskama, Bogom svojim.

Sve ovo odnosi se na čišćenje crkve koje se dešava kad više nema nikakvog razumevanja onoga što je istinito, a što je opisano izrazima konj i jahač. U suprotnom, šta bi moglo da znači da će svi konji biti plašljivi (i zbunjeni) i da će oslepeti sve konje narodima? Kakve bi to veze imalo sa crkvom?

Kod *Jova*:

¹⁶ Jesi li ti dao paunu lepa krila i perje čaplji ili noju? ¹⁷ Koji snese na zemlji jajca svoja, i ostavi ih da ih prah greje? ¹⁸ I ne misli da će ih noga razbiti i zver poljska zgaziti; ¹⁹ Nemilostiv je pticima svojim kao da nisu njegovi, i da mu trud ne bude uzalud ne boji se. ²⁰ Jer mu Bog nije dao mudrosti niti mu je udelio razuma. ²¹ Kad se podigne u vis, smeje se konju i konjiku. ²² Jesi li ti dao konju jačinu? Jesi li ti okitio vrat njegov rzanjem? ²³ Hoćeš li ga poplašiti kao skakavca? Frkanje nozdrva njegovih strašno je; ²⁴ Kopa zemlju, veseo je od sile, ide na susret oružju; ²⁵ Smeje se strahu i ne plaši se niti uzmiče ispred mača; ²⁶ Kad zvekće nad njim tul i seva koplje i sulica; ²⁷ Od nemirnoće i ljutine kopa zemlju, i ne može da stoji kad truba zatrubi. ²⁸ Kad truba zatrubi, on vrišti, iz daleka čuje boj, viku vojvoda i poklič.

Ovde je očigledno da konj znači razumevanje. Isti je slučaj sa Davidom kad govori o "jahanju reči istine" ("*sedanju na kola istine*" – *p.p.*) (*Psalmi* 45:4). Dalje, ko bi znao zbog čega su Ilija i Jelisije nazvani "kočije Izraela i njegove konjice" i zašto je Jelisijev sluga video planinu punu konja i kočija u plamenu ako nisu znali šta kočije i konjica predstavljaju? Jer Jelisije je rekao Iliji, "Oče moj, oče moj! Kola Izrailjeva i konjici njegovi!" (*2 Carevima* 2:11,12); i kralj Joas je rekao Jelisiju: "Oče moj, oče moj, kola Izrailjeva i konjici njegovi!" (*2 Carevima* 13:14); i kaže se o Jelisijevom sluzi, "I pomoli se Jelisije govoreći: Gospode, otvori mu oči da vidi. I Gospod otvori oči momku, te vide, a to gora puna konja i kola ognjenih oko Jelisija." (*2 Carevima* 6:17).

Razlog zbog koga su Ilija i Jelisije nazvani kočijama Izraela i konjicom jeste to što oboje predstavljaju Gospoda u smislu Reči, gde kočije znače korpus učenja izvučen iz Reči, a konjica znači razumevanje. U vezi sa Ilijinim i Jelisijevim predstavljanjem Gospoda, vidite Nebeske tajne: 5247, 7643, 8029, 9372; a u vezi sa kočijama kao korpusom učenja iz Reči, vidite: 5321, 8215. Konj znači razumevanje zahvaljujući mnogim stvarima koje reprezentuje u duhovnom svetu. Ljudi tamo često viđaju konje i ljude koji sede na konjima, takođe i kočije i svi znaju da oni imaju značenje povezano sa razumevanjem i odnose se na korpus učenja. Često sam tamo viđao da ljudi koji se, kad koriste svoje razumevanje dok razmišljaju, pojavljuju kao da jašu konje. Na taj način se njihov misaoni proces pojavljivao pred drugima, čak i ako oni sami toga nisu bili svesni. Tamo takođe postoji i zborna mesto za veliki broj ljudi koji proučavaju teološke istine na osnovu svog razumevanja i razgovaraju o njima. Kad tamo stignu, vide da je čitava oblast puna kočija i konja; novopridošli koji se pitaju zašto se to dešava bivaju obavešteni da je prozor izazvan dubokim razmišljanjem koje je u toku. To mesto naziva se “Skupština Inteligentnih i Mudrih”.

Takođe sam viđao blistave konje i vatrene kočije kad bi određeni ljudi bili uzneseni u nebo, što je bio znak da su uzneseni zato što su podučavali o nebeskim teološkim istinama i razumeli ih.

Susret s tim pobudio je u mojoj svesti značenje vatrenih kočija i konja kojima je Ilija bio uznesen u nebo.(2 *Carevima* 2:11–12) i konja i vatrenih kočija koje je video Jelisijev sluga kad su mu oči bile otvorene (2 *Carevima* 6:17). Bilo je opštepoznato u drevnim crkvama da je to značenje kočija i konja, jer su te crkve bile uronjene u simboličku reprezentaciju; za ljude tih crkava, poznavanje simbolizma i reprezentacija bilo je primarna forma znanja. Značenje konja kao razumevanja proširilo se iz ovih crkava do mudrih ljudi u okolnim zemljama, posebno u Grčkoj.

Ovo je vodilo do prakse davanja karaktera suncu, u koje su oni postavili svog boga mudrosti i inteligencije, koji vozi kočije koje vuku četiri vatrena konja. Ne samo to, nego kad su opisivali boga mora, pošto je more značilo skladište znanja koje se uzdiže iz razumevanja, njemu su takođe dali konje; a kad su opisivali način na koji se znanje uzdiže iz razumevanja, zamišljali su krilatog konja koji je svojim kopitom otvorio potok, čemu je prisustvovalo devet devica, koje, opet, predstavljaju raznovrsne tipove znanja. Zapravo, znali su iz drevnih crkava da konj znači razumevanje, da krila znače duhovne istine, da kopito znači nešto činjenično što proizlazi iz razumevanja i da potok znači teološki princip iz koga se uzdiglo razumevanje. Trojanski konj zamenjivao je stvar posebno iskovanu razumevanjem,

čija je namena bila da probije odbranu okruženu zidovima. Čak i danas, kad dođe do opisivanja razumevanja, neki ljudi pozajmljuju iz utvrđenih običaja drevnih praksu korišćenja slike letećeg konja Pegaza, opisivanja učenja kao potoka i različitih tipova znanja kao devica. Jedva da iko pak shvata da u mističnom smislu konj *znači* razumevanje, a kamoli da su se ova značenja raširila iz ranih, simboličkih crkava među ljudima izvan njihovih granica.

5 Zato što beli konj znači razumevanje Reči u njenom duhovnom ili unutrašnjem značenju, ovo što sledi su tvrđenja o Reči i njenom značenju predstavljenom u *Nebeskim tajnama*, jer je u tom delu sve u knjigama *Postanja* i *Izlaska* objašnjeno na osnovu duhovnog ili unutrašnjeg značenja Reči.

Reč i njeno duhovno ili unutrašnje značenje iz *Nebeskih tajni*:

6 *O neophodnosti i izvrsnosti Reči*

U zemaljskoj svetlosti, ne znamo ništa o Gospodu, nebu i paklu ili životu posle smrti niti o božanskim istinama od suštinske važnosti za naš duhovni i večni život: 8944, 10318, 10319, 10320. Dokaz je to što mnogi ljudi, uključujući proučavaoce, ne veruju u te stvari iako su rođeni tamo gde je Reč prisutna i naučavani su iz nje o svemu tome: 10319. Zato je postalo neophodno da neko otkrovenje dodje iz neba, jer smo svi rođeni za nebo: 1775. Iz tog razloga postojalo je otkrovenje u svakoj epohi: 2895. Informacije o različitim vrstama otkrovenja u ovom svetu, redom: 10355, 10632. Najraniji ljudi, oni koji su živeli pre Potopa, čija era se naziva Zlatno doba, imali su direktno otkrovenje i zbog toga im je božanska istina bila upisana u srcima: 2896. Drevne crkve koje su postojale posle Potopa imale su Reč koja je sadržala istorijski i proročki materijal (Vidite *Novi Jerusolim i njegov Nebeski nauk* 247 za informacije o ovim crkvama). Istorijski materijali nazivani su *Jehovinim ratovima*, a proročki materijali nazivani su *Proglasima*: 2897. Njihova Reč je u smislu inspirativnosti bila kao naša Reč, ali je bila prilagođena tim crkvama: 2897. Mojsije je pominje: 2686, 2897. Međutim, ova Reč je bila izgubljena: 2897. Postojala su takođe proročanska otkrovenja među drugim narodima, kao što možemo da vidimo iz Valamovih proročanstava [*Brojevi* 23–24]: 2898. [2] Reč je božanska u potpunosti i u svakom detalju: 639, 683, 10321, 10637. Reč je božanska i sveta sve do najmanjeg slova i vrška svakog slova: 1870 (ovo sadrži dokaze iz ličnog iskustva). Kako današnji ljudi objašnjavaju tvrdnju da je Reč inspirisana do najsitnijeg slova: 1886. [3] Crkva u najstriktnijem smislu tamo je gde postoji Reč i Gospod se prepoznaje u skladu sa njom i božanske istine su otkrivene: 3857, 10761. To pak ne znači da su ljudi ljudi crkve zahvaljujući samo tome što su rođeni tamo gde je Reč i gde se Gospod po njoj prepoznaje, nego

zato što su preporođeni od Gospoda preko istina sadržanih u Reči. To su ljudi koji žive po njenim istinama – to jest koji žive živote ljubavi i vere: 6637, 10143, 10153, 10578, 10645, 10829.

7 Reč razumeju samo ljudi koji su prosvetljeni. Ljudski razum ne može da shvati božanske, pa čak ni duhovne stvari osim ako je prosvetljen od Gospoda: 2196, 2203, 2209, 2654. Ovo znači da samo prosvetljeni ljudi mogu da shvate Reč: 10323. Gospod omogućava prosvetljenim ljudima da razumeju šta je istina i odvoje stvari koje su kontradiktorne: 9382, 10659. Shvaćena na doslovnom nivou Reč nije dosledna i često deluje kontradiktorno sama sebi: 9025; tako da oni koji nisu prosvetljeni mogu da je tumače i izvijaju da bi podržali sve vrste mišljenja i jeresi i daju kredibilitet svim vrstama ovozemaljskih i telesnih ljubavi: 4783, 10330, 10400. Mi stičemo prosvetljenje iz Reči ako je čitamo s ljubavlju prema onome što je dobro i istinito, a ne stičemo ako je čitamo na osnovu ljubavi prema slavi, profitu ili prestižu, dakle iz egocentričnih razloga: 9382, 10548, 10549, 10550. Prosvetljeni smo ako smo posvećeni življenju dobrog života i podstiče nas ono što je istina: 8694. Prosvetljeni smo ako je ono što je u nama otvoreno – ako, dakle, ono što je u nama može da bude uzdignuto u nebesku svetlost: 10400, 10402, 10691, 10694. Prosvetljenje je stvarno otvaranje dubljih prostora našeg uma, kao i uzdizanje u nebesku svetlost : 10330. Ako Reč doživljavamo kao svetu onda, bez našeg znanja, nešto sveto dolazi iznutra – odnosno kroz našu unutrašnju prirodu (datu) od Gospoda: 6789. Prosvetljeni smo i vidimo istine u Reči ako smo vođeni od Gospoda, a ne ako vodimo sami sebe: 10638. Vođeni smo od Gospoda kad volimo ono što je istinito zato što je istinito. Oni koji ovo čine takođe vole da žive po božanskim istinama: 10578, 10645, 10829. Reč oživljava za nas u zavisnosti od količine života u našoj ljubavi i veri: 1776. Proizvodi naše, prema nama samima usmerene, inteligencije nemaju života u sebi, jer ništa dobro ne dolazi od okrenutosti prema samom sebi: 8941, 8944. Ne možemo da budemo prosvetljeni ako smo u potpunosti ubedili sebe u lažna učenja: 10640. [2] Ono što se se prosvetljuje je naše razumevanje: 6608, 9300. Naše razumevanje je ono što prima istinu: 6222, 6608, 10659. Imamo posebne slike u vezi sa svakim učenjem crkve, slike koje obitavaju u našem razumevanju i razmišljanju i koje određuju način na koji (određeno) učenje deluje na nas: 3310, 3825.

Dokle god živimo na ovom svetu, naše mentalne slike su ovozemaljske, jer razmišljamo na ovozemaljskom nivou. Postoje pak duhovne slike skrivene unutar njih, ako smo istini privučeni radi same istine i te slike se aktiviraju posle smrti: 3310, 5510, 6201, 10236, 10240, 10550. Bez mentalnih slika i posledične misli, ništa se ne može shvatiti: 3825. Naše slike stvari vezanih za veru pripajaju se u drugom životu i u tom životu anđeli vide kako one izgledaju; tada smo ujedinjeni

sa drugima u održavanju tih slika do nivoa do koga se one uzdižu iz onih koji su motivisani ljubavlju: 1869, 3310, 5510, 6200, 8885. Ovo znači da Reč mogu da razumeju samo razumni ljudi, jer bez nekakve slike subjekta i nešto razumnog uvida, verovanje je samo čuvanje u našoj memoriji neke objave u kojoj nema ničega od života perceptivnosti i ljubavi. To nije verovanje: 2553. Doslovni smisao Reči se prosvetljuje: 3436, 9824, 9905, 10548.

8 Reč se razume samo preko korpusa učenja izvedenog iz Reči

Korpus učenja crkve mora biti izvučen iz Reči: 3464, 5402, 5432, 10763, 10765. Reč se ne može razumeti bez korpusa učenja: 9025, 9409, 9424, 9430, 10324, 10431, 10582. Istinski korpus učenja je svetiljka za nas kad čitamo Reč: 10400. Da bi bio autentičan, korpus učenja mora doći od ljudi koji su prosvetljeni od Gospoda: 2510, 2516, 2519, 9424, 10105. Reč treba da se razume preko korpusa učenja izgrađenog od strane nekoga ko je prosvetljen: 10324. Ljudi u stanju prosvetljenosti grade svoj korpus učenja iz Reči: 9382, 10659. Priroda razlike između ljudi koji podučavaju i uče na temelju korpusa učenja crkve i onih koji to čine isključivo na bazi doslovnog značenja Reči: 9025. Ljudi uhvaćeni u doslovnom značenju Reči bez ikakvog korpusa učenja ne stižu ni do kakvog razumevanja božanskih istina: 9409, 9410, 10582. Oni upadaju u mnoge greške: 10431. Kad ljudi pokretani istinom radi same istine dostignu zrelost i mogu da vide stvari vlastitim razumevanjem, oni ne počivaju mirno na teološkim principima svoje crkve, nego ih brižljivo proveravaju u odnosu na Reč da bi uvideli jesu li istiniti: 5402, 5432, 6047. U suprotnom svi ljudi bi dobijali istinu od nekog drugog, jednostavno rođenjem – bez obzira jesu li rođeni kao Jevrejini ili Grk: 6047. Drugim rečima, principi koji su postali bitni za veru na temelju doslovnog značenja Reči ne treba da budu uklonjeni sve dok ne budu u potpunosti pregledani: 9039. [2] Istinski korpus učenja crkve izgrađen je od učenja usredsređenih na brigu (za druge) i veru: 2417, 4766, 10763, 10765. Ono što čini crkvu nije korpus učenja o veri, nego življenje u skladu sa verom, što brižnost i znači: 809, 1798, 1799, 1834, 4468, 4683, 4766, 5826, 6637. Korpus učenja nije ništa osim ako se njegova učenja žive; i svako vidi da učenje postoji da bi se živelo, a ne samo da bi bilo okrenuto pamćenju i o njemu se povremeno razmišljalo: 1515, 2049, 2116. U današnjim crkvama prisutan je korpus učenja usmeren na veru, a ne brigu za bližnje, a korpus učenja usmeren na brigu za bližnje prebačen je u disciplinu nazvanu moralna teologija: 2417. Crkva bi bila jedna kad bi pojedinci bili prepoznati kao pripadnici crkve na osnovu njihovih života, pa tako i brige za bližnje: 1285, 1316, 2982, 3267, 3445, 3451, 3452. Koliko je mnogo vredniji korpus učenja usredsređen na brigu za bližnje od korpusa učenja usredsređenog na veru odvojenu od brige za bližnje: 4844. Zaglavljani smo u nepoznavanju božanskih stvari ako ne znamo ništa o brižnosti: 2435. Ako imamo korpus učenja

fokusiran samo na veru, a ne istovremeno i na brižnost, upadamo u pogreške: 2417, 2383, 3146, 3325, 3412, 3413, 3416, 3773, 4672, 4730, 4783, 4925, 5351, 7623–7627, 7752–7762, 7790, 8094, 8313, 8530, 8765, 9186, 9224, 10555 (koji sadrži nešto diskusije u vezi sa pomenutim greškama) [U drevnoj crkvi], ljudi u potpunosti posvećeni korpusu učenja o veri, a ne životu u skladu sa verom, što znači brižnost, nazivani su “neobrezanima” ili “Filistincima”: 3412, 3413, 3463, 8313, 8093, 9340. Rani ljudi imali su korpus učenja usredsređen na ljubav prema Gospodu i brigu za bližnje, a njihovo učenje o veri bilo je tome podređeno: 2417, 3419, 4844, 4955. [3] Jednom kad korpus učenja bude konstruisan kroz nekoga ko je prosvetljen, dalje može da bude podržan racionalnim i činjeničnim sredstvima; na taj način biva bolje shvaćen i to ga ojačava: 2553, 2719, 2720, 3052, 3310, 6047. (Više o ovom predmetu nalazi se u knjizi *Novi Jerusalim i njegov Nebeski Nauk* 51). Ljudi posvećeni veri odvojenoj od ljubavi prema bližnjem žele da se u korpus učenja crkve jednostavno veruje, bez ikakvog racionalnog ispitivanja: 3394. [4] Praksa mudrosti nije da slepo podržava dogmu, nego da vidi da li je dogma istinita ili ne pre nego što se uveri u njenu istinu; tako čine ljudi kada uživaju prosvetljenje: 1017, 4741, 7012, 7680, 7950. Svetlost koja osvetljava ono u šta sebe ubedimo je ovozemaljska svetlost, a ne duhovna i pristupačna je čak i zlim ljudima: 8780. Možemo da ubedimo sebe u bilo šta, čak i u nešto lažno, na takav način da deluje kao da je istinito: 2477, 4741, 5033, 6865, 8521.

9 Postoji duhovno značenje Reči poznato kao “unutrašnje značenje”

Niko ko ne zna šta je korespondencija ne može da zna šta je duhovno ili unutrašnje značenje Reči: 2895, 4322. Apsolutno sve u ovozemaljskom svetu, do najsitnijih detalja, jeste u korespondenciji i zato znači nešto duhovno: 2890–2893, 2987–3003, 3213–3227. Duhovne stvarnosti kojima su korespondentne one zemaljske imaju drugačije lice na zemaljskom nivou te nisu prepoznate: 1887, 2395, 8920. Jedva da iko zna gde u Reči boravi njen božanski kvalitet, a on je ustvari u njenom unutrašnjem ili duhovnom značenju – a današnji ljudi ne znaju čak ni da to značenje postoji: 2899, 4989. Mistična dimenzija Reči je tačno u tome što se sadržaj njenog unutrašnjeg ili duhovnog značenja odnosi na Gospoda, proslavljenje (glorifikaciju) njegove ljudske prirode, njegovog carstva i crkve, a ne na ovozemaljske stvari koje se nalaze na ovom svetu: 4923. Na mnogim mestima izjave proroka su nerazgovetne i neupotrebljive izvan svog unutrašnjeg značenja: 2608, 8020, 8398 (gde se nalaze neki primeri). Na primer, značenje belog konja u *Knjizi Otkrovenja* (2760 i dalje); značenje ključeva nebeskog carstva koji su bili dati Petru (uvod u *Postanje* 22, 9410); značenje mesa (telesnosti), krvi, hleba i vina u Svetoj Pričesti (8682); Jakovova proročanstva u vezi sa njegovim sinovima u *Postanju* 49 (6306, 6333–6465); značenja mnogih proročanstava u vezi sa Judom i Izraelom, proročanstava koja su međusobno kontradiktorna i ne slažu se sa

stvarnom istorijom tih ljudi (6333, 6361, 6415, 6438, 6444); i mnoga druga (2608). Više o toj korespondenciji može da se nađe u knjizi *Nebo i pakao* 87–102, 103–115, 303–310. Pregled unutrašnjeg ili duhovnog značenja Reči 1767–1777, 1869–1879. Postoji dublji smisao kroz čitavu Reč i u svakom njenom detalju: 1143, 1984, 2135, 2333, 2395, 2495, 2619. Ova značenja nisu vidljiva u doslovnom smislu, ali nalaze se unutra: 4442.

10 *Unutrašnje značenje Reči pre svega je namenjeno anđelima, ali je takođe i za nas.*

Da bih saznao šta je unutrašnje značenje Reči, kakva je njena priroda i koji je njen izvor, treba da ponudim sledeći opšti pregled: Ljudi drugačije misle i govore u nebu nego u svetu – duhovno u nebu i na ovozemaljski način u svetu. Kao rezultat, kad mi čitamo Reč, anđeli koji su uz nas uzimaju duhovno ono što mi uzimamo na ovozemaljski način. Ovo znači da su anđeli usredsređeni na unutrašnje značenje Reči, dok smo mi fokusirani na njeno spoljašnje značenje. Ipak ta dva čine jedno značenje zbog međusobne korespondencije. Anđeli ne samo da misle duhovno, oni takođe i govore duhovno. Dalje, oni su uz nas i sjedinjeni sa nama kroz Reč. (*Kroz istinsko, unutrašnje značenje Reči koje s razumevanjem i ljubavlju primenjujemo u životu*). U vezi sa ovim vidite delove Neba i pakla čiji je predmet bavljenja mudrost anđela neba (§§265–275), njihov govor (234–245), njihov savez sa nama (291–302) i savez preko Reči (303–310). [2] Anđeli neba drugačije razumeju Reč od nas na zemlji; značenje dostupno anđelima jeste unutrašnje ili duhovno, dok je značenje dostupno nama spoljašnje ili ovozemaljsko: 1887, 2395. Anđeli su svesni unutrašnjeg značenja Reči, a ne i njenog spoljašnjeg značenja: 1769, 1770, 1771, 1772 (koji sadrži dokaze na osnovu ličnog iskustva sa anđelima koji su razgovarali sa mnom iz neba dok sam čitao Reč). Načini razmišljanja anđela kao i njihov govor jesu duhovni, dok su naši načini i govor ovozemaljski, pa je unutrašnje značenje, budući duhovno, za anđele: 2333 (što sadrži dokaze iz ličnog iskustva). Čak i tako, doslovno značenje Reči služi kao podrška duhovnim konceptima anđela, u mnogome onako kako reči u našem jeziku nose značenje subjekta za nas: 2143. Stvari vezane za unutrašnje značenje, pa tako i anđeoskoj percepciji Reči prilagođene su stvarnosti karakterističnoj za nebesku svetlost: 2618, 2619, 2629, 3086. To znači da je ono što anđeli percipiraju iz Reči za njih veoma dragoceno: 2540, 2541, 2545, 2551. Anđeli ne razumeju nijednu reč doslovnog smisla Reči: 64, 65, 1434, 1929. Oni ne znaju ni imena ljudi ili mesta u Reči: 1434, 1888, 4442, 4480. Imena ne mogu da uđu u nebo niti da budu izgovorena tamo: 1876, 1888. Sva imena u Reči imaju definisana značenja i u nebu se pretvaraju u mentalne slike tih značenja : 768, 1888, 4310, 4442, 5225, 5287, 10329. Dalje, anđeli razmišljaju u smislu kvaliteta, bez odnosa prema pojedincima: 4380, 8343, 8985, 9007. Primeri iz Reči koji pokazuju eleganciju njenog unutrašnjeg značenja, čak i kad ne sadrže

ništa osim imena: 1224, 1888, 2643. Dalje, duga lista imena izražava jednu stvar u njenom unutrašnjem značenju: 5095; i svi brojevi u Reči takođe imaju definisano značenje: 482, 487, 647, 648, 755, 813, 1963, 1988, 2075, 2252, 3252, 4264, 6175, 9488, 9659, 10217, 10253. Do granice do koje su njihove unutrašnje težnje otvorene za nebo, duhovi takođe primaju unutrašnji smisao Reči: 1771. Doslovno značenje Reči, koje je ovozemaljsko, trenutno biva transformisano u duhovni smisao za anđele, jer postoji korespondencija (5648); ovo se dešava izvan slušanja ili svesti o sadržaju doslovnog ili spoljašnjeg smisla (10215). Dakle doslovno ili spoljašnje značenje postoji samo na našem nivou i ne dopire izvan njega: 2015. [3] Postoji unutrašnje značenje Reči, a takođe i najunutarnjije ili najviše značenje: 9407, 10604, 10614, 10627 (koji uključuje i nešto diskusije). Duhovni anđeli (to jest anđeli Gospodnjeg duhovnog kraljevstva) opažaju (primaju) unutrašnje značenje Reči, a nebeski anđeli (to jest anđeli u Gospodnjem nebeskom kraljevstvu) primaju najviše značenje: 2157, 2275. [4] Reč je namenjena nama na zemlji, a takođe i anđelima i prilagođena i jednima i drugima: 7381, 8862, 10322. Reč je ono što sjedinjuje nebo i zemlju: 2310, 2895, 9212, 9216, 9357. Jedinstvo neba sa nama ostvaruje se preko Reči: 9396, 9400, 9401, 10452. Zbog toga se Reč naziva “zavet”: 9396. “Zavet”, ustvari, znači jedinstvo: 665, 666, 1023, 1038, 1864, 1996, 2003, 2021, 6804, 8767, 8778, 9396, 10632. Postoji unutrašnje značenje u Reči zato što se Reč spustila do nas od Gospoda preko tri neba: 2310, 6597; na taj način ona je prilagođena anđelima triju nebesa, a takođe i nama: 7381, 8862. Zato je Reč božanska (4989, 9280) i sveta (10276) i duhovna (4480) i inspirisana Bogom (9094). Ovo je to što nazivamo inspiracijom (9094). [5] Ljudi koji su preporođeni, takođe, efektivno su angažovani u vezi sa unutrašnjim značenjem Reči čak i ako toga nisu svesni, zato što je njihovo unutrašnje ja otvoreno, a to ja ima duhovnu percepciju: 10400. Dakle, duhovna težnja Reči uliva se u njihove ovozemaljske koncepte i tako predstavlja sebe ovozemaljskim terminima, jer onoliko koliko živimo u ovom svetu, toliko se, može se reći, naše razmišljanje odvija u ovozemaljskom ja: 5614. Ovo znači da za ljude koji su prosvetljeni, svetlost istine dolazi od njihovih unutrašnjig težnji i tako od Gospoda kroz njihove unutrašnje težnje: 10691, 10694. Dalje, nešto sveto uliva se ovim putem za ljude koji Reč doživljavaju kao svetu: 6789. Pošto su preporođeni ljudi (na znajući to) efektivno angažovani unutrašnjim značenjem Reči i njenom svetošću, posle smrti oni ulaze u to značenje spontano i više nisu zaokupljeni doslovnim značenjem: 3226, 3342, 3343. Koncepti našeg unutrašnjeg ja su duhovni, ali pošto živimo u ovom svetu nismo ih svesni, jer se nalaze unutar našeg ovozemaljskog razmišljanja, što mu daje sposobnost rezonovanja: 10236, 10240, 10551. Posle smrti pak dolazimo u svesnost u vezi sa našim sopstvenim unutrašnjim konceptima, jer oni odgovaraju našem duhu i tada su izvor ne samo našeg razmišljanja nego i govora: 2470, 2478, 2479, 10568, 10604. Zato sam rekao

da su preporođeni ljudi nesvesni da su uključeni u duhovno značenje Reči, bez obzira što je to zapravo izvor njihovog prosvetljenja.

11 Postoje bezbrojna blaga skrivena u unutrašnjem ili duhovnom značenju Reči

U svom unutrašnjem značenju Reč sadrži bezbrojne stvari koje su izvan našeg domašaja: 3085, 3086. One takođe ne mogu biti pretvorene u reči ili objašnjene: 1965. Manifestuju se samo anđelima i oni ih razumeju: 167. Unutrašnje značenje Reči sadrži skrivena blaga neba koja su povezana sa Gospodom i njegovom kraljevstvima u nebu i na zemlji: 1, 2, 3, 4, 937. Ova blaga nisu vidljiva u doslovnom značenju: 937, 1502, 2161. Postoje mnoge prividno razdvojene stvari u proročanstvima, koja se u unutrašnjem značenju drže zajedno u divnom nizu: 7153, 9022. Ne postoji nijedna reč u doslovnom značenju Reči – čak ni najmanje slovo – koje bi se moglo isključiti iz originalnog jezika Reči, a da ne izazove lom u unutrašnjem značenju, te je zbog toga, u Gospodnjoj božanskoj promisli, Reč tako kompletno sačuvana, do samog kraja svakog slova: 7933. Postoje bezbrojne stvari unutar detalja Reči (6617, 6620, 8920), kao i u svakoj reči. (1869). Postoje bezbrojne stvari u Gospodnjoj Molitvi (Oče naš) i njenim detaljima (6619), kao i u Deset Zapovesti, mada njihovo spoljašnje značenje sadrži stvari poznate svim ljudima nezavisno od bilo kog otkrovenja (8862, 8899, 8902). Postoji nešto sveto na vrhu svakog slova Reči na njenom originalnom jeziku. Pogledajte dokaze u vezi sa navedenim u knjizi *Nebo i pakao* 260, gde se nalazi i objašnjenje Gospodovih reči: “Neće nestati ni najmanje slovice ili jedna titla iz zakona dok se sve ne izvrši.” (*Matej* 5:18). [2] U Reči, posebno u knjigama proroka, postoji nešto što deluje kao upareno izražavanje iste ideje, gde se jedna odnosi na ono što je dobro, a druga na ono što je istinito: 683, 707, 2516, 8339. Ono što je dobro i ono što je istinito čudesno je sjedinjeno u Reči i to jedinstvo vidljivo je samo ljudima koji znaju na njeno unutrašnje značenje: 10554. Kao rezultat, pojavljuju se božanski brak i nebeski brak u Reči i njenim detaljima: 683, 793, 801, 2173, 2516, 2712, 5138, 7022. Božanski brak je brak božanskog dobra i božanske istine i zbog toga je to Gospod u nebu i u Njemu jedinom ovaj brak postoji: 3004, 3005, 3009, 4137, 5194, 5502, 6343, 7945, 8339, 9263, 9314. Dalje, “Isus” znači božansko dobro, a “Hristos” znači božansku istinu, te zajedno oni znače božanski brak u nebu: 3004, 3005, 3009. Ovaj brak je u detaljima Reči u njenom unutrašnjem značenju, dakle i Gospod je tamo sa svojim božanskim dobrom i božanskom istinom: 5502. Brak dobra i istine koji dolazi od Gospoda u nebu i u crkvi naziva se “nebeskim brakom”: 2508, 2618, 2803, 3004, 3211, 3952, 6179. U tom smislu Reč je vrsta neba: 2173, 10126. Nebo se upoređuje sa brakom u Reči zbog prisutnog braka dobra i istine: 2758, 3132, 4434, 4835. [3] Unutrašnje značenje je autentično učenje crkve: 9025, 9430, 10400. Ljudi koji razumeju Reč u njenom unutrašnjem značenju poznaju istinska učenja crkve, jer ih unutrašnje značenje sadrži: 9025,

9430, 10400. Unutrašnja priroda Reči istovremeno je i unutrašnja priroda crkve kao i unutrašnja priroda bogoslužnja: 10460. Reč je korpus učenja usredsređen na ljubav prema Gospodu i brigu o bližnjem: 3419, 3420. [4] Reč u doslovnom smislu je kao oblak, a u svom unutrašnjem značenju kao slava (uvod u *Postanje* 18, 5922, 6343, u objašnjenju izraza “i ugledaće Sina čovečijeg gde ide na oblacima nebeskim sa silom i slavom velikom” [*Matej* 24:30; *Marko* 13:26; *Luka* 21:27]). Dalje, “oblak” u Reč znači Reč u njenom doslovnom smislu, a “slava” znači Reč u njenom unutrašnjem smislu: uvod u *Postanje* 18, 4060, 4391, 5922, 6343, 6752, 8106, 8781, 9430, 10551, 10574. U poređenju sa sadržinom unutrašnjeg značenja, sadržina doslovnog značenja je kao gruba (izobličena) projekcija oko uglačanog optičkog cilindra, koja ipak u cilindru odražava lepotu ljudskog lika: 1871. Ljudi u duhovnom svetu koji hoće da prihvate samo doslovni smisao predstavljeni su kao stara i ružna žena, a oni koji prepoznaju i unutrašnji smisao pokazuju se kao divno obučena mlada žena: 1774. Reč u celini je slika neba, jer je Reč božanska istina, a božanska istina je ono što čini nebo; a nebo reflektuje jednu osobu. U tom smislu, Reč je takođe kao slika osobe: 1871. *Nebo, posmatrano kao jedan entitet, odlikava jednu ličnost (Nebo i pakao 59-67), a božanska istina koja isijava iz Gospoda je ono što čini nebo (Nebo i pakao 126–140, 200–212)*. Reč (u svom unutrašnjem značenju) predstavljena je anđelima na lep i prijatan način: 1767, 1768. Doslovno značenje je kao telo, a unutrašnje značenje je kao duša tog tela: 8943. Život Reči zato dolazi iz njenog unutrašnjeg značenja: 1405, 4857. Reč je čista u svom unutrašnjem značenju, mada ne deluje tako u svom doslovnom značenju: 2362, 2396. Sadržina doslovnog smisla je sveta, kao rezultat unutrašnjeg smisla: 10126, 10276. [5] Postoji takođe unutrašnje značenje u istorijskim knjigama Reči, ali ono je duboko u njima: 4989. Dakle, poput proročkih knjiga, istorijske knjige sadrže skrivena blaga neba: 755, 1659, 1709, 2310, 2333. Anđeli im ne pristupaju u istorijskom smislu, nego u smislu fundamentalnih principa, jer ih uzimaju duhovno: 6884. Dublja blaga u istorijskim knjigama slabije su nam vidljiva od onih u proročkim knjigama, jer naši umovi bivaju zauzeti fokusiranjem na istorijske stvari i razmišljanjem o njima: 2176, 6597. Dalja demonstracija prirode unutrašnjeg značenja Reči: 1756, 1984, 2004, 2663, 3035, 7089, 10604, 10614. Ilustrovano nekim poređenjima: 1873.

12 *Reč je oblikovana korišćenjem korespondencija i zato je reprezentacija (predstava)*

U svom doslovnom značenju, Reč je oblikovana pomoću samih korespondencija, što uključuje upotrebu stvari koje one reprezentuju i koje ukazuju na duhovnu stvarnost povezanu sa nebom i crkvom: 1404, 1408, 1409, 1540, 1619, 1659, 1709, 1783, 2179, 2763, 2899. Ovo je urađeno zato da unutrašnji smisao bude u detaljima: 2899; tako je učinjeno i neba radi, jer stanovnici neba ne razumeju Reč u

njenom doslovnom značenju, koje je ovozemaljsko, nego u unutrašnjem značenju, koje je duhovno: 2899. Gospod je govorio koristeći korespondencije, reprezentacije i simbolički jezik zato što je govorio iz svoje božanske prirode: 9409, 9063, 9086, 10126, 10728. Ovo znači da se Gospod obraćao svetu, a istovremeno i nebu: 2533, 4807, 9049, 9063, 9086. Ono što je Gospod rekao širilo se čitavim nebom: 4637. Istorijski događaji u Reči su simbolični, a same reči imaju definitivna značenja: 1540, 1659, 1709, 1783, 2686. Reč nije mogla da bude oblikovana ni u jednom drugom stilu ako je trebalo da služi kao sredstvo komunikacije i sjedinjavanja sa nebom: 2899, 6943, 9481. Potpuno promašujemo cilj ako umanjujemo značaj Reči zbog njenog jednostavnog i grubog stila i mislimo da bismo prihvatili Reč kad bi bila napisana drugačijim stilom: 8783. Dalje, za najranije ljude stil i standardni model pisanja bio je preko korespondencija i reprezentativnih slika: 605, 1756, 9942. Rani duhovnici nalazili su uživanje u Reči zbog njenih reprezentativnih slika i značenja: 2592, 2593 (ovo je ilustrovano ličnim iskustvima). Kad bi ljudi najranije crkve čitali Reč, videli bi jasno ono što je u unutrašnjem značenju, a slabije ono što je u spoljašnjem značenju: 4493. Jakovljevi potomci bili su odvedeni u zemlju Hanan zato što je svim mestima u toj zemlji bilo dato simbolično značenje od najranijih vremena (1585, 3686, 4447, 5136, 6516) i zato da bi Reč mogla da bude oblikovana tamo gde će mestima biti data imena u skladu sa njihovim unutrašnjim značenjem (3686, 4447, 5136, 6516). Jednako tome, Reč je bila modifikovana zbog te nacije u svom spoljašnjem smislu, ali ne i u unutrašnjem: 10453, 10461, 10603, 10604. Zbirka odlomaka iz Reči o tim ljudima, odlomaka koji treba da budu shvaćeni u svom unutrašnjem smislu, a ne doslovno: 7051. Pošto je ta nacija simbolizovala crkvu i pošto je Reč bila napisana u njihovom društvu i o njima, postoji božansko-nebesko značenje u njihovim imenima – Ruvim, na primer, Simeun, Levi, Juda, Jefrem, Josif i ostali; “Juda” u svom unutrašnjem smislu znači Gospoda u odnosu na nebesku ljubav i, tako isto, njegovo nebesko kraljevstvo: 3654, 3881, 5583, 5782, 6362–6381.

Da bih pokazao šta su korespondencije i kakva je njihova priroda i šta je reprezentativna slikovnost Reči, potrebno je takođe da nešto kažem o njima. Sve što je saobrazno (u korespondenciji) nečemu takođe označava to nešto, na način koji sjedinjuje korespondencije i reprezentacije: 2896, 2897, 2987, 2989, 2990, 3002, 3225. Šta su korespondencije i reprezentacije: 2703, 2987–3002, 3213–3226, 3337–3352, 3472–3485, 4218–4228, 9280 (što uključuje beleške iz ličnog iskustva i primere). Proučavanje korespondencija i reprezentativne slikovnosti bilo je glavno proučavanje ranih ljudi (3021, 3419, 4280, 4749, 4844, 4964, 4966, 6004, 7729, 10252); posebno među ljudima Bliskog Istoka (5702, 6692, 7097, 7779, 9391, 10252, 10407); u Egiptu više nego drugde (5702, 6692, 7097, 7779, 9391, 10407). Takođe i u drugim nacijama poput Grčke i na drugim mestima: 2762,

7729. Danas je to pak jedna od izgubljenih umetnosti – posebno u Evropi: 2894, 2895, 2995, 3630, 3632, 3747, 3748, 3749, 4581, 4966, 10252. Kako god bilo, ova disciplina je najvažnija od svih, jer bez nje ne možemo da razumemo Reč ili značenje rituala Jevrejske crkve opisanih u Reči. Ne možemo da znamo ni kakvo je nebo ili šta je duhovna stvarnost, ili kako se događa ulivanje duhovnog u ovozemaljsko ili ulivanje duše u telo ili mnoštvo drugih stvari: 4180 (*kao i reference upravo navedene gore*). Sve ono što je vidljivo duhovima i anđelima jeste reprezentativna slikovnost temeljena na korespondenciji: 1971, 3213–3226, 3475, 3485, 9481, 9575, 9576, 9577. Nebo je puno reprezentativnih slika: 1521, 1532, 1619. Što dublje ulazimo u nebo, sve su lepše i savršenije slike koje se pojavljuju: 3475. Tamošnje slike su “stvarne pojave”, jer dolaze od nebeske svetlosti, koja je božanska istina i to je sama suštinska stvarnost iz koje se uzdiže sve ostalo: 3485. Razlog što je sve što postoji u duhovnom svetu predstavljeno (reprezentovano) u ovozemaljskom svetu je što se tako unutrašnja stvarnost zaodeva u odgovarajuće materijale iz spoljašnjeg sveta kao sredstva za ostvarivanje vidljivog oblika: 6275, 6284, 6299. Upravo tako, namera se zaodeva u odgovarajuće ruho da bi mogla da se manifestuje u nižoj realnosti, a zatim da se manifestuje kao rezultat na još nižem nivou; kad namera, preko ovih sredstava, postane rezultat ona postaje vidljiva ili uspostavlja oblik pred našim očima: 5711. Ovo je ilustrovano ulivanjem duše u telo. To jest, duša se zaodeva telom koje dopušta da one stvari o kojima duša misli i koje namerava postanu vidljive i očigledne, pa kad se misao uliva dole u telo ona je predstavljena pokretima i akcijama koje su joj korespondentne: 2988. Osećanja našeg uma predstavljena su tako jasno različitim izrazima našeg lica, da zapravo mogu da se čitaju na njemu: 4791–4805, 5695. Tada možemo da vidimo da, unutar apsolutno svega u materijalnom svetu, leže dublje skrivena određena značenja i namere iz duhovnog sveta: (3562, 5711), jer stvari koje postoje u materijalnom svetu jesu konačni efekti u koje se ulivaju važnije stvarnosti (4240, 4939, 5651, 6275, 6284, 6299, 9216). Unutrašnje stvarnosti su predstavljene, a spoljašnje stvarnosti ih predstavljaju: 4292. (Za više o korespondencijama i slikovnosti, vidite *Nebo i pakao* 87–102, “Postoji saobraznost svih nebeskih stvari sa svim što pripada čoveku”; 103–115, “Postoji saobraznost neba sa svim ovozemaljskim”; i 170–176, “Predstave i pojave u nebu”)

Zato što je sve u materijalnom svetu simbolično u odnosu na duhovne i nebeske stvarnosti, postojale su crkve u ranim vremenima u kojima je sva spoljašnja, obredna praksa bila simbolična. Zbog toga su ove crkve bile nazvane “simboličnim crkvama”: 920, 1409, 2896. Crkva ustanovljena među decem Izraela bila je simbolična crkva: 1003, 2179, 10149. Svi njeni obredi bili su spoljašnje prakse, koje su simbolizovale unutrašnje stvarnosti, stvari neba i crkve: 4288, 4874.

Simbolične prakse crkve i njenog bogoslužjenja okončane su kad je Gospod došao na svet i postao prepoznatljiv, kada je Gospod otvorio unutrašnje težnje crkve i kada je, u najvišem smislu, sve vezano za tu crkvu fokusirano na njega: 4835.

13 *Doslovno značenje ili spoljašnja forma Reči.*

Doslovno značenje Reči sadržano je u držanju do spoljašnje pojave stvari u ovom svetu (589, 926, 1408, 1832, 1874, 2242, 2520, 2533, 2719) i prilagođeno je sposobnosti shvatanja običnih ljudi (2533, 9049, 9063, 9086). U svom unutrašnjem značenju, Reč je ovozemaljska: 8783. Ovo zbog toga što je ovozemaljski nivo najspoljniji nivo do koga se spuštaju duhovne i nebeske stvarnosti i na kome počivaju, kao što kuća počiva na svom temelju; inače, unutrašnje značenje bez spoljašnjeg bilo bi kao kuća bez temelja: 9360, 9430, 9824, 9433, 10044, 10436. Zato što je ovo priroda Reči, ona je nosilac (sasud) koji sadrži duhovno i nebesko značenje (9407); I zato što je to njena priroda, nešto sveto postoji u unutrašnjem značenju Reči i božansko u apsolutno svakom deliću njenog doslovnog značenja, sve do najmanjeg slova (639, 680, 1869, 1870, 9198, 10321, 10637). Iako su neki od zakona datih deci Izraela poništeni, oni su i dalje sveta Reč zahvaljujući dubljem značenju unutar njih: 9211, 9259, 9349. Među zakonima, sudovima i statutima ustanovljenim za Izraelitsku ili Jevrejsku crkvu, ima onih koji još uvek važe u oba smisla, unutrašnjem i spoljašnjem; postoje neki koji su još uvek apsolutno obavezni u svom doslovnom smislu; ima onih koji mogu da budu od pomoći u skladu sa našim odlukama; i ima onih koji su bili u potpunosti poništeni: 9349 (detaljniji prikaz). Reč je božanska čak i u poništenim zakonima, jer postoje božanske istine skrivene u njihovom unutrašnjem značenju: 10637. Kakva je Reč u njenom unutrašnjem značenju kad nije takođe shvaćena i u svom unutrašnjem značenju ili, što doprinosi istoj stvari, shvaćena u skladu sa stvarnim korpusom učenja preuzetim iz Reči: 10402. Čitava vojska jeresi nadire iz doslovnog značenja Reči razdvojenog od njenog unutrašnjem značenja ili iz utvrđenog korpusa učenja izvučenog iz Reči: 10400. Ljudi koji su obuzeti spoljašnjim brigama odvojenim od unutrašnjih ne mogu da podnesu dublje značenja Reči: 10694. Jevreji (*pripadnici Jevrejske crkve – p.p.*) su bili takvi i još uvek su: 301, 302, 303, 3479, 4429, 4433, 4680, 4844, 4847, 10396, 10401, 10407, 10695, 10701, 10707.

14 *Gospod je Reč.*

Jedini subjekat dubljeg značenja Reči je Gospod i ona opisuje sve faze glorifikacije njegove ljudske prirode (to jest, njenog jedinstva sa samom božanskom prirodom), kao i sve faze procesa njegovog preuzimanja kontrole nad paklom i dovođenja u

red svega tamo kao i u nebu: 2249, 7014. Dakle, u ovom značenju je opis Gospodovog čitavog života u našem svetu, a preko toga postoji stalno prisustvo Gospoda među anđelima: 2523. U samom centru Reči nalazi se samo Gospod i to je izvor svega božanskog i svetog u Reči: 1873, 9357. Gospodov stav da je slovo o njemu ispunjeno [*Jovan* 13:18; 17:12] odnosio se na sve u dubljem značenju: 7933. “Reč” znači božansku istinu: 4692, 5075, 9987. Gospod je Reč zato što je on božanska istina: 2533. Gospod je Reč i zato što Reč dolazi od Njega i jeste o Njemu (2859); i u najdubljem smislu nije ni o kome drugom nego o Njemu, pa je sam Gospod tamo (1873, 9357); takođe i zato što se kroz čitavu Reč i u svakom njenom detalju nalazi brak božanskog dobra i božanske istine, brak kakav postoji samo u Gospodu (3004, 3005, 3009, 4137, 5194, 5502, 6343, 7945, 8339, 9263, 9314). Sama božanska istina je u potpunosti stvarna i samo je ono u čemu obitava – što dolazi od božanskog – značajno: 5272, 6880, 7004, 8200. I zato što božanska istina koja dolazi od Gospoda kao sunca u nebu jeste nebeska svetlost, a božansko dobro je njena toplina i zato što sve tamo postaje biće od te svetlosti i topline na način na koji i sve u ovom svetu oživljava zahvaljujući zemaljskoj svetlosti i toplini (koje su takođe prisutne i u njihovim supstancama i deluju kroz njih) i zato što ovozemaljski svet u celini postaje biće preko neba ili duhovnog sveta, možemo da vidimo da je sve što je stvoreno stvoreno iz božanske istine – to jest, preko Reči, baš kao što kaže Jevanđelje po Jovanu: “¹ U početku beše Reč i Reč beše u Boga i Bog beše Reč. ² Ona beše u početku u Boga. ³ Sve je kroz Nju postalo, i bez Nje ništa nije postalo što je postalo. ¹⁴ *I reč postade telo* (*Jovan*, 1:1, 2, 3, 14): 2803, 2894, 5272, 7678 (Vidite *Nebo i pakao* 137 za više o stvaranju svega iz božanske istine, odnosno Gospoda; 116-125 za više u vezi sa činjenicom da je sunce u nebu Gospod i da je to Njegova božanska ljubav; i 126 – 140 o tome da je božanska istina svetlost i da je božansko dobro toplina, oboje od onog sunca u nebu). Gospodovo sjedinjenje sa nama postiže se kroz Reč, sa unutrašnjim značenjem kao sredstvom: 10375. Apsolutno sve u Reči služi sjedinjavanju i zato je Reč čudesnija od bilo čega ikada napisanog: 10632, 10634. Sada kada je Reč napisana, Gospod nam govori kroz nju: 10290. (Takođe pogledajte informaciju predstavljenu u knjizi *Nebo i pakao* 303-310 o jedinstvu neba sa nama preko Reči).

15 Ljudi koji se neprijateljski odnose prema Reči.

Ljudi koji umanjuju značaj, bogohule i profanišu (izopačuju) Reč: 1878. Kakvi su oni u drugom životu: 1761, 9222. Oni su kao ugrušci krvi: 6719. Koliko je opasno profanisati Reč: 571, 582. Kolika je šteta ako se Reč koristi da podrži premise obmane, posebno one koje opravdavaju sebičnost i svetovnost: 589. Ljudi kojima nije stalo do istine radi istine jednostavno odbacuju sve što se odnosi na unutrašnji smisao Reči i to im izaziva mučninu: 5702 (što uključuje dokaze iz ličnog iskustva

takvih ljudi u svetu duhova). Neki ljudi u drugom životu koji su pokušali da potpuno odbace dublju realnost Reči pa su lišeni razuma: 1879.

16 *Knjige koje pripadaju Reči.*

Knjige koje čine Reč su sve one koje imaju unutrašnji smisao. Ostale nisu Reč. U Starom Zavetu, knjige Reči su sledeće: pet Mojsijevih knjiga, knjiga Isusa Navina, Knjiga Sudija, dve Samuilove knjige, Dve knjige Carevima, Davidovi psalmi, proroci Isaija, Jeremija, Jeremijine tužbalice, Jezekilj, Danilo, Osija, Joil, Amos, Ovadija, Jona, Mihej, Naum, Avakum, Sofonija, Agej, Zaharija i Malahija. U Novom Zavetu: četiri Jevanđelja – Matej, Marko, Luka i Jovan – i Knjiga Otkrovenja (Apokalipsa). Ostale nemaju unutrašnje značenje: 10325.

Knjiga o Jovu je drevna knjiga u kojoj, zapravo, postoji unutrašnje značenje, ali ne u neprekidnom nizu: 3540, 9942.

17 *Više o Reči.*

Na hebrejskom, izraz “reč” ima različita značenja: govor, misao uma, bilo šta što može da postane biće i neka određena stvar: 9987. “Reč” znači božansku istinu i Gospoda: 2894, 4692, 5075, 9987. “Reči” znače stvari koje su istinite: 4692, 5075. “Reči” znače korpus učenja: 1288. “Deset Reči” znači sve što je istinito u božanskom smislu: 10688.

Posebno kod proroka, prisutno je upareno izražavanje iste ideje, ono koje se odnosi na dobro i ono koje se odnosi na istinu, koja su sjedinjena na ovaj način: 683, 707, 2516, 8339. Nema načina da saznamo koja se odnosi na dobro, a koja na istinu osim iz unutrašnjeg značenja Reči, jer postoje posebne reči za izražavanje aspekata onoga što je dobro i posebne reči za izražavanje aspekata onoga što je istinito: 793, 801. Ova značenja su tako postojana da samo na osnovu pogleda na reči koje se pojavljuju u datom kontekstu možemo da kažemo da li se odnose na dobro ili istinu: 2712. Ponekad, takođe, jedan izraz podrazumeva nešto opšte, a drugi izraz je usredsređen na neku derivaciju te opšte stvari: 2212. Postoji tip preinačenja u unutrašnjem značenju reči: 2240 (što uključuje i nešto diskusije). Mnogi stavovi u Reči takođe imaju i suprotno značenje: 4816. Unutrašnji smisao (stava) je u saglasnosti sa onim što je rečeno o subjektu. U drugom životu, ljudi koji uživaju u Reči pristupaju nebeskoj toplini – koja je prenosilac nebeske ljubavi – u skladu sa prirodom i intenzitetom zadovoljstva koje nalaze u toj ljubavi: 1773.

Dodatak 1:

Emanuel Svedenborg

DODATAK KNJIZI *BELI KONJ*

Pošto danas svakako deluje čudno da konj znači razumevanje istine, a u suprotnom smislu, umovanje koja dolaze od razumevanja koje potvrđuje obmanu, želeo bih da citiram više odlomaka iz Reči u kojima se pominje konj. Neka ovo bude dovoljno:

⁸ Eda li se na reke razgnevi Gospod? Eda li se na reke raspali gnev Tvoj? Na more jarost Tvoja, kad si pojezdio na konjima svojim i na kolima svojim za spasenje?

¹⁵ Išao si po moru na konjima svojim, po gomili mnoge vode.

(Avakum 3:8;15)

²⁸ Strele će im biti oštre, i svi lukovi njihovi zapeti; kopita u konja njihovih biće kao kremen i točkovi njihovi kao vihor.

(Isaija 5:28)

⁶ Od pretnje Tvoje, Bože Jakovljev, dremlju kola i konj.

(Psalm 76:6)

²² I prevaliću presto carstvima, i satrću silu carstvima narodnim, prevaliću kola i one koji sede na njima, i popadaće konji i konjanici

(Agej 2:22)

¹⁰ Jer ću istrebiti iz Jefrema kola i iz Jerusalima konje; i istrebiće se luk ubojiti; i On će kazivati mir narodima

(Zaharija 9:10)

Na tim mestima konj znači razumevanje istine u Crkvi, a kočije znače učenje (doktrinu) izvučeno iz nje; jahači i konjanici znače one koji su u stanju da razumeju i uče iz Reči. To se još prostije vidi na sledećim mestima:

¹⁷Skupite se i hodite, saberite se sa svih strana na žrtvu moju;, na veliku žrtvu na gorama Izrailjevim, i ješćete mesa i pićete krvi; ²⁰ I nasitićete se za mojim stolom sa konjem i kočijama; ²¹ I pustiću slavu svoju među narode

(*Jezekilj 39:17, 20, 21*)

¹⁷ Dođite i skupite se na veliku večeru Božiju, ¹⁸ Da jedete ... mesa od konja i od onih koji sede na njima

(*Otkrovenje 19:17,18*)

Ovde je reč o Novoj Crkvi koja treba da bude uspostavljena od Gospoda. Tada će razumevanje Reči biti otvoreno i iz njega će ljudi biti podučavani doktrini istine. Šta drugo mogu biti izrazi da će se oni (*u doslovnom smislu – p.p.*) nasititi za Božjom trpezom sa konjima i kočijama i da treba da jedu mesa od konja i onih koji sede na njima, nego potpune besmislice! Kao dopuna već navedenim primerima, značenje konja i kočija očigledno je na sledećim mestima:

³ Pripaši, junače, uz bedro svoje mač svoj, ⁴ sedi na kola za istinu i krotku pravdu

(*Psalm 45:3, 4*)

Pevaj, uzdigni pesmu Njemu koji jaše nad oblacima

(*Psalm 68:4*)

Gospod sedeći na oblaku lakom doći će

(*Isaija 19:1*)

³² Pojte Bogu, popevajte Gospodu, ³³ Koji sedi na nebesima nebesa iskonskih

(*Psalm 68:32, 33, odn. 33,34*).

¹⁰ Sede na (odn. *uzjaha*) heruvima i podiže se, i polete na krilima vetrenim.

(*Psalm 18:10*)

¹⁴ Tada ćeš se veseliti u Gospodu, i izvešću te na visine zemaljske (odn, u prevodu koji Svedenborg navodi, “učiniću da jezdiš visinama zemaljskim” – p.p.)

(Isaija 58:14; Zakoni ponovljeni 32:13)

Upregnuću Jefrema.

(Osija 10-11)

Kad se u ovim odlomcima kaže da jaše, jezdi, sedi (*na oblaku, nebesima...*), to znači podučavanje, biti podučavan istinama doktrine, pa tako i biti mudar. Visine zemaljske znače ono što je najviše u Crkvi, a Jefrem takođe znači razumevanje Reči. Na slične stvari misli se pod konjima i kočijama, pod četvoro kočija koje dolaze između planina od bronze i pod četiri konja upregnuta u njih, crvenog, crnog, belog i sivog pegavog, koji se takođe nazivaju duhovima i kaže se da su potekli od stajanja u prisustvu Gospoda čitave zemlje, *Zaharija 6:1-8, 15*.

Stvari slične prirode označene su takođe i ovim rečima:

¹ I videh kad otvori Jagnje jedan od sedam pečata, i čuh jednu od četiri životinje gde govori kao glas gromovni: Dođi i vidi.² I videh, i gle, konj beo, i onaj što seđase na njemu imaše strelu; i njemu se dade venac, i iziđe pobeđujući, i da pobedi.³ I kad otvori drugi pečat, čuh drugu životinju gde govori: Dođi i vidi.⁴ I iziđe drugi konj riđ, i onome što seđase na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugog, i dade mu se mač veliki.⁵ I kad otvori treći pečat, čuh treću životinju gde govori: Dođi i vidi. I videh, i gle, konj vran, i onaj što seđase na njemu imaše merila u ruci svojoj. ⁶ I čuh glas između četiri životinje gde govori: Oka pšenice za groš, i tri oke ječma za groš; a ulja i vina neće biti. ⁷ I kad otvori četvrti pečat, čuh glas četvrte životinje gde govori: Dođi i vidi. ⁸ I videh, i gle, konj bled, i onome što seđase na njemu beše ime smrt, i pakao išaše za njim; i njemu se dade oblast na četvrtom delu zemlje da ubije mačem i glađu i smrću i zverinjem zemaljskim.

(Apokalipsa 6:1-8)

Očigledno je da je knjiga čije pečate je Jagnje slomilo Božja Reč, iz koje ništa drugo ne može da dođe osim razumevanja nje same. Kakvo drugo značenje bi mogli da imaju konji koji izlaze iz otvorene knjige!

Jasno je da konj znači razumevanje istine, a kočije doktrinu iz istih reči upotrebljenih u suprotnom smislu. Tada konj znači razumevanje falsifikovanih istina putem pukog rezonovanja (“mudrovanja”), a kočije posledičnu doktrinu, to jest jeres, kao na sledećim mestima:

¹ Teško onima koji idu u Misir (*Egipat – p.p.*) za pomoć, koji se oslanjaju na konje, i uzdaju se u kola što ih je mnogo, i u konjanike što ih je veliko mnoštvo, a ne gledaju na Sveca Izrailjevog i ne traže Gospoda. ³ A Misirci su ljudi a ne Bog, i konji su njihovi telo, a ne Duh;

(*Isaija 31:1, 3*)

¹⁴ Kad uđeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslediš (*Izrailj – p.p.*)... ¹⁵ Samo onog postavi sebi za cara, kog izabere Gospod Bog tvoj... ¹⁶ Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraća narod u Misir da bi imao mnogo konja...

(*Zakoni ponovljeni 17:14-16*)

Ovo je rečeno zato što Misir (Egipat) znači prirodnog, naturalnog čoveka, koji izopačuje istine Crkve pukim “mudrovanjem” na osnovu fizičkih čula. Šta drugo može da znači to da su konji Egipta (Misira) telo, a ne duh i da kralj ne treba da ima mnogo konja, to jest obmana koje su povezane sa religijom.

³ Asirac nas ne može izbaviti, nećemo jahati na konjima

(*Osija 14:3*)

⁷ Jedni se hvale kolima, drugi konjima, a mi imenom Gospoda Boga svog. ⁸ Oni posrću i padaju, a mi stojimo i ne kolebamo se.

(*Psalm 20:7, 8*)

¹⁷ Nije u konju uzdanje da će pomoći

(Psalm 33:17)

¹⁵ Jer ovako govori Gospod, Svetac Izrailjev: Ako se povratite i budete mirni, izbavićete se, u miru i uzdanju biće sila vaša; ali vi nećete. ¹⁶ Nego govorite: Ne; nego ćemo na konjima pobeći. Zato ćete bežati. Pojahaćemo brze konje.

(Isaija 30:15, 16)

³ ...Gospod nad vojskama obiđe stado svoje, dom Judin, i učini da su mu kao konj okićen za boj.⁵ ...i biće se, jer je Gospod s njima, i koji jašu na konjima osramotiće se.

(Zaharija 10:3, 5)

⁷ Jer ovako veli Gospod Gospod: Evo, ja ću dovesti na Tir Navuhodonosora, cara vavilonskog sa severa, cara nad carevima, s konjima i s kolima i s konjicima ¹⁰ Od mnoštva konja njegovih pokriće te prah, od praske konjika i točkova i kola zatrešće se zidovi tvoji...¹¹ Kopitima konja svojih izgaziće sve ulice tvoje...

(Jezekilj 26:7-11)

Pod Tirom u Reči se misli na Crkvu u smislu njenog prepoznavanja dobra i istine, a pod kraljem Vavilona na njihovo falsifikovanje i profanaciju. Zato se ovde kaže da će doći sa konjem i kočijama i konjanicima i da će konja biti tako mnogo da će ga pokriti prašina.

¹ ...Teško gradu krvničkom, sav je pun laži i otimanja... konji topoću, i kola skaču...

(Naum 3:1-4)

Pod gradom krvničkim misli se na doktrinu izvučenu iz istina Reči, koja je bila falsifikovana. Takođe i na drugim mestima kao: Isaija 5:26, 28; Jeremija 6:23, 8:16, 46:4, 9, 50:37, 38, 42; Jezekilj 17:15, 23:6, 20; Avakum 1:6, 8-10; Psalmi 66:11, 12, 147:10. Falsifikovano i razoreno razumevanje istine u Reči znače crveni, crni i bleđi konji iz *Apokalipse* 6:4, 5, 8. Pošto konj znači razumevanje istine, a u suprotnom smislu razumevanje obmane, jasno je

kakva je Reč u svom duhovnom smislu.

Dobro je poznato da su u Egiptu postojali hijeroglifi da su bili ispisani na stubovima i zidovima hramova, itd, i da danas niko ne zna šta oni znače. Oni nisu bili ništa drugo do korespondencije prirodnih i duhovnih stvari, čemu su se Egipćani priklanjali više nego bilo koji drugi narod u Aziji njihovog vremena i u skladu sa tim korespondencijama stari Grci oblikovali su svoje priče. Najdrevniji stil nije bio ništa drugo nego to. Dozvolite mi da svemu ovome dodam i nešto što je novo: Sve stvari koje se manifestuju u duhovnom svetu pred anđelima i duhovima, bez izuzetka, jesu korespondencije i upravo iz tog razloga kompletni Sveti Spisi napisani su putem korespondencija (na margini, da bi zahvaljujući tome, jer to je njena priroda, ljudi Crkve mogli da budu sjedinjeni sa anđelima u nebu). Ali, zato što su Egipćani i ostali sa njima u kraljevstvima Azije, počeli da izokreću te korespondencije u oblike idolatrije kojima su bila sklona i deca Izrailja, ovim poslednjim je bilo zabranjeno da ih ponovo koriste u bilo koje svrhe, što se jasno vidi iz prve od Deset Zapovesti, u kojoj se pojavljuju ove reči:

⁸ Ne gradi sebi lik rezani, niti kakvu sliku od stvari koje su gore na nebu ili koje su dole na zemlji ili koje su u vodi ispod zemlje.⁹ Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj...

(*Zakoni ponovljeni 5:8, 9*)

A još mnogo primera ima na drugim mestima. Od tog vremena nadalje znanje o korespondencijama bivalo je potiskivano. To se događalo u etapama, toliko da je danas njihovo postojanje u prošlosti gotovo nepoznato, jedva da se zna da tako nešto uopšte postoji. Sada pak, zato što Nova Crkva treba da bude postavljena od Gospoda, ona koja treba da bude temeljena na Reči i koja se podrazumeva pod Novim Jerusalimom u Knjizi Otkrovenja, Gospodu je bilo drago da otkrije to znanje i tako otvori Reč da pokaže kakva je iznutra u svojim najunutarnjijim delovima, to jest da pokaže kakva je u svom duhovnom smislu. To je učinjeno preko mene u delu *Nebeske tajne (Arcana Coelestia)*, objavljenom u Londonu, a kasnije u delu *Apokalipsa otkrivena (Apocalypse Revealed)* objavljenom u Amsterdamu. Pošto je za ljude drevnih vremena to znanje bilo najveće znanje od svih i od njega je dolazila njihova mudrost, važno je da neki član vaše akademije posveti svoj trud tom znanju, što se uglavnom može učiniti iz korespondencija datih u *Apokalipsi otkrivenoj* i dokazati iz Reči. Ako postoji potreba za tim,

spreman sam da objasnim egipatske hijeroglife, koji nisu ništa drugo do korespondencije i taj materijal objavim. Niko drugi to ne može da učini.

Em. Swedenborg

(Reference: Zakoni ponovljeni 5:8-9, 32:12-13; Jezekilj 17:16, 23:5-6, 39:20-21; Osija 14:4; Isaija 30:15-16, 31:3, 31:1; Jeremija 50:43, 50:37-38; Psalmi 18:11, 45:3-4, 45:4-5, 66:11-12, 68:32-33, 68:5, 68:33-34, 76:7; Otkrovenje 6:4-5, 6:6, 19:17-18; Zaharija 6, 10:3, 10:5)

Dodatak 2:

Suzana Akerman

SVEDENBORGOVA TEORIJA KORESPONDENCIJA U HIJEROGLIFSKOM KLJUČU (CLAVIS HIEROGLYPHICA) 1743.

Božja Reč u doslovnom smislu je kao oblak, a u svom unutrašnjem značenju kao slava. Dalje, "oblak" u Reči znači Reč u njenom doslovnom smislu, a "slava" znači Reč u njenom unutrašnjem smislu. U poređenju sa sadržinom unutrašnjeg značenja, sadržaj doslovnog značenja je nalik na grubu (izobličenu) projekciju oko uglačanog optičkog cilindra, koja uprkos tome u cilindru odražava lepotu ljudskog lika: 1871.

Svojim viđenjem slave u oblaku Emanuel Svedenborg (1688-1772) uticao je na to da korespondencije između sveta stvari i sveta ideja uvide mnogi književni autori, među kojima se ističu francuski pesnici devetnaestog veka Bodler, Rembo i Nerval, a od Šveđana Stagnelius, Strindberg i Vilhelm Ekelund. Inspirisan Svedenborgovim idejama u Balzakovom romanu *Serafita*, anđelom koji podučava duhovnost u visokom planinama Norveške, Bodler u svojoj pesmi *Korespondencije* čini pokušaj da predstavi sinestetičko preplitanje između senzualnih i supra-senzualnih ravni u živim osećanjima. Stridberg i Ekelund sa svoje strane uviđali su korespondencije između prirodnih stvari i viših formi, prvi u

istraživanjima prirode predstavljenim u *Plavim knjigama*, a drugi kroz opservacije pejzaža u delu *Na morskoj obali*. Oni su težili stvaranju novog jezika kojim bi moglo da se izrazi ono što je duhovno.

U dvanaest tomova dela *Nebeske tajne (Arcana Coelestia, 1749-56)*, Svedenborg neprestano tumači biblijske simbole na način na koji su predstavljeni u unutrašnjem smislu, u korespondenciji sa idealnim formativnim obrascima poput procesa preporoda među ljudskim bićima. On takođe tumači delove *Biblije* pomoću reprezentacija i korespondencija, kao i njihovih značenja, ali ne preteruje u otvorenosti u vezi sa izborom specifičnih korespondencija – proučavanje iscrpnih indeksa različitih izbora u njegovim delima nije dovelo do sasvim jasnog uvida u njegov način rada.

Da bismo videli šta Svedenborg misli (ako je to uopšte moguće, imajući u vidu ozbiljnost problema duhovnog tumačenja teksta) moramo postaviti njegovu teoriju korespondencija u tradiciju kojoj je Svedenborg pripadao (Platon, Aristotel, Toma Akvinski) i u čijem se centru nalazi.

U *Hijeroglifskom ključu (Clavis hieroglyphica)*, radnom tekstu iz 1743. objavljenom samo poshumno, pomalja se njegova želja da kombinuje platonsku teoriju ideja sa aristotelovskim viđenjem akcija oblikovanih ciljevima, uzrocima i efektima, povezujući našu mentalnu borbu ili *konatus* sa našom voljom i osećanjima pod uticajem idealnog plana nebeskih (celestijalnih) formi.

Simbolički ključ, Svedenborgov prvi nacrt njegove teorije korespondencija predstavljen u *Hijeroglifskom ključu*, preveden je na engleski u ediciji Svedenborgovih tekstova naslovljenoj *Psihološke transakcije (Psychological Transactions)* – a na švedski 1855. kao *En hieroglyfisk clav...*

Pun latinski naslov je: *Clavis hieroglyphica arcanorum naturalium & spiritualium, per viam representationum et correspondentiarum (Hijeroglifski ključ prirodnih i duhovnih tajni, kroz reprezentacije i korespondencije)*

On tu opisuje totalitet akcija kao jedinstvo ciljeva, volje i Providenja i način na koji se oni povezuju sa sferama značenja. On smatra da se svet akcija može predstaviti u formi jednačine koja pokazuje da se čovek odnosi prema svetu isto kao što se efekti odnose prema akcijama (uzrocima). On postavlja tu jednačinu tako da svet, čovek, efekti i akcije formiraju komplet – s, č, e, a (odnosno, na engleskom w, m, e, a) – čiji je svaki deo karika u lancu uzroka i efekata, gde sva naša neslaganja, pod uticajem ličnih osećanja, pripremaju naše ciljeve za akcije i teku zajedno kao ukupnost, što rezultira Kraljevstvom Ishoda i Vladavinom Volje (kako opisuje Kristijan Volf), te najzad Društvima Anđela (kako je to video Svedenborg). Tako se svet odnosi prema čoveku kao što se efekti odnose prema akcijama u harmonijskoj celini koja je u *Clavis* strukturisana na tri nivoa: prirodni plan, moralni plan i Božanski plan. Moralni plan je nivo ljudske svesti, *regnum animale*, domen Duše, kao u njegovom istraživačkom delu *Oeconomia regni animalis (Dinamika kraljevstva duše, 1741)*

Naše akcije vođene su Božanskom Promišlju, koje deluje povezivanjem svih akcija u lance uzroka i efekata koji u konačnom smislu vode do Dobra, formirajući tako harmoničnu celinu. Kasnije u *Nebeskim tajnama*, on to opisuje kao razdvojeno na prirodne, duhovne i nebeske nivoe. Oni su u korespondenciji jedni sa drugima, tako da reprezentativne ideje u duhovnom razvoju izazivaju promene iz nebeskog u duhovno, što onda izaziva promene u prirodnom (naturalnom) – neka vrsta nebeske mehanike – cilju, uzroku i efektu, koje vodi Providenje.

U *Nebeskim tajnama* i kasnijim delima, on predstavlja tri nivoa:

Nebeski – ispunjen anđelima koje ispunjava ljubav

Duhovni – ispunjen duhovima koji reprezentuju mudrost

Prirodni – shvaćen preko činjenica kroz prirodne istine

Zanimljivo je primetiti da su u gnostičkim tekstovima i kod nekih Crkvenih otaca, takvi nivoi bili shvatani kao gnoza, pneuma i materija, a u renesansnoj filosofiji, kao kod Pika dela Mirandole, postoji slična postavka Božanske sfere, zvezdane sfere i mesečeve sfere.

Gnoza	Duhovno	Božansko
Pneuma	Zvezdano	Mentalno
Materija	Mesečevo	Prirodno

U *Ključu* Svedenborg raspoređuje ove nivoe kao Božanski ili teološki plan, moralni plan svesnih ljudskih bića i prirodni plan. Oni su takođe slični nivoima težnje, volje i Providenja i akcijama kroz efekte, ciljeve i Cilj nad ciljevima. Nesloga/svađa kao sredstvo samoodržanja (conatus) ima urođeni cilj koji treba razumeti, ali ona za sada nije pokretna.

Teološko	Božanska Promisao	Cilj nad ciljevima
----------	-------------------	--------------------

Moralno	Volja	Cilj
Prirodno	Težnja (conatus)	Efekat

Ovi nivoi korespondentni su jedan drugom. Prilikom korišćenja termina egzemplar, tip i simulakrum – ideja, tip/obrazac, slika fizičkih stvari, on pokušava da prikaže kako ovaj korespondentni odnos funkcionise. Prirodne stvari korespondentne su reprezentativnom tipu (obrascu) koji ima lingvističku vrednost (konotacija i semantička vrednost) i tako stvara sfere značenja, gde je važno da svaka reč bude postavljena na ispravan nivo. Prirodne reči za prirodne stvari, duhovne reči za duhovne stvari. Svedenborg je odlučan u korišćenju nebeskih reči, dakle reči sa pozitivnom konotacijom, za nebeske stvari, dok koristi prirodne stvari sa prirodnim konotacijama da bi izrazio prirodne stvari. Svaka prosta prirodna stvar korespondentna je (saobrazna) nečemu višem što je reprezentuje.

Nebo je strukturisano kroz pozitivne slike kao što su cvetni vrtovi, potoci i sveti gajevi, dok su paklene/infernalne stvari stvorene kroz upotrebu reči sa negativnim konotacijama koje opisuju, recimo, pustinje, močvare i pustopoljine naseljene slepim miševima, krokodilima ili pacovima. Svedenborgova praksa kreiranja nebeske fikcije u *Nebeskim tajnama* je tako u *Clavis hieroglyphica* utemeljena u kognitivnoj semantici donekle sličnoj onoj u nedavno objavljenom delu *Metafore po kojima živimo (Metaphors We Live By)* Lakova i Džonsona. Dok "Ljubav je putovanje" strukturise semantičko polje naše priče o braku, kao što oni pokazuju, "Ljubav je povezanost" i "Svest je osvetljena duhovnim suncem" strukturisu Svedenborgove vizije.

Kod Platona, mogli bismo okvirno da kažemo da postoji efekat oogledala ili refleksija između nivoa, ali da to "kao u ogledalu" deluje specifično kroz

reprezentacije i korespondencije, gde prvo prethodi i re-rezentuje, dok je potonje sabrano pod opštijim konceptima. Ovo se lepo prevodi na švedski kao "förebildningar" ili "motsvarigheter".

Da nešto "förebildar": pred-oličava ili je prototip za, jeste ono što se smatra pod "reprezentuje", što se takođe upečatljivo reflektuje u Emersonovom eseju *Reprezentativni ljudi (Representative Men)*, gde je sam Svedenborg viđen kao reprezentativni mistik. Ideja može da bude obuhvaćena Svedenborgovim opažanjem da leptir predstavlja preporođeno ljudsko biće, koje mu je duhovno saobrazno.

Egzemplar	preporođeno biće	ideja
Tip	usavršeni razvoj	tip/obrazac
Simulakrum	leptir	slika/fizička stvar

Teorija o korespondencijama je vrsta **idealnog realizma**, gde misli-obraci korespondiraju sa idejama u duhovnom svetu, što se sastoji iz slika, tonova, geometrijskih formi, ideja, suština kao definicija koncepata i tako dalje. Kod Tome Akvinskog, uverenje o korespondencijama upotrebljeno je u njegovoj teoriji analogija, dok je Lajbnic prvi koji je koristio termin "korespondencija" da bi opisao odnos između Duše i Tela, što nalazi ishod u pre-etablianoj (unapred određenoj) harmoniji. U svojoj kratkoj raspravi *Interakcija između duše i tela (The Interaction between Soul and Body, 1769)*, Svedenborg ističe ideju duhovnog uticaja (inflaksa) i kaže da mi primamo Božansku ljubav i Božansku mudrost kroz *inflaks* – upliv uticaja iz duhovnog sveta koji mi kao prijemnici primamo. Takođe,

1769, on će napisati dodatak knjizi *Beli konj*, koji završava rečima da je spreman da pred Kraljevskim društvom prezentuje tumačenje egipatskih hijeroglifa, koje je smatrao simbolima sa duhovnim značenjem, verovatno delujući u okviru paradigme *Oedipus aegyptiacus* (1651) Atanasiusa Kirčera.

U drugom delu *Clavis*, Svedenborg raspravlja o tome kako je svaka stvar zasićena različitim formama svetlosti, od najsjajnije do najprigušenije i da svaka stvar postaje vidljiva i razumljiva u kontrastu sa drugim stvarima – bez tame ne bismo videli svetlost. Ako bi sve bilo belo kao sneg oslepeli bismo. Ovo je platonski pogled na svet kontinuiranog prigušivanja svetlog prema tamnom. Svet opažaja (percepcije) ima različite stepene svetlosti i sa Božanskog i nebeskog nivoa, Božanska ljubav i mudrost emaniraju na padajućoj skali kontinuiranih/produženih i diskretnih/odvojenih stepena. Svetlost se ovde vidi kako kontinuirano emanira iz centra točka ili odvojeno po fazama na lestvici. Postoji istovremeno kontinuirano prigušivanje svetlosti na određenim stepenima, poput stepenika na merdevinama.

Korespondencija takođe ima implikacije u vezi sa idejom ljudskog preporoda. U svojoj pesmi u prozi *De cultu et amore dei* (1741), Svedenborg kaže da, pošto je čovek slika Adama, sledi da prirodni čovek više ne treba da bude puko obličje ili odraz savršenog čoveka, već se dovodi u korespondenciju sa njim, tako da preporođeni čovek neće više biti puko bezazleno obličje, sa izobličnim nedostacima i nesavršenostima, nego u punoj ravnopravnosti sa Adamom kao integralnim čovekom. Kasnije, kako smo videli, on opisuje ovu transformaciju duše kao metamorfozu leptira. Svedenborg ukazuje na to da se u ovom procesu najunutarnije forme manifestuju u spoljašnjem omotaču ljudskog tela, kao kad osećanje sreće blista na licu ljudskog bića.

O ovome se govori u knjizi *Beli konj* (1758):

10. Ljudi koji su preporođeni, takođe, efektivno su angažovani u vezi sa unutrašnjim značenjem Reči iako toga nisu svesni, zato što je njihovo unutrašnje ja otvoreno, a to ja ima duhovnu percepciju. Dakle, duhovna težnja Reči uliva se u njihove ovozemaljske koncepte i tako predstavlja sebe ovozemaljskim terminima, jer onoliko koliko živimo u ovom svetu, toliko se, može se reći, naše razmišljanje odvija u ovozemaljskom ja. Ovo znači da za ljude koji su prosvetljeni, svetlost istine dolazi od njihovih unutrašnjih težnji i tako od Gospoda kroz njihove unutrašnje težnje. Dalje, nešto sveto uliva se ovim putem za ljude koji Reč doživljavaju kao svetu.

Uz pomoć teorije *Clavis hieroglyphica*, Svedenborg je počeo da uviđa na koji način bi mogao da koristi ove međusobno povezane nivoe za tumačenje *Biblije*. U *Nebeskim tajnama (Arcana Coelestia)*, Svedenborg postavlja pitanje kako svaki pojedinačni biblijski odlomak u *Postanju* i *Izlasku* treba da bude shvaćen duhovno i predlaže da svaki odlomak bude pročitao u skladu sa načinom na koji njegov unutrašnji smisao doprinosi našem duhovnom razvoju i preporodu. Na **istorijskom nivou**, svi odlomci u Bibliji simbolično govore o nastajanju istorijskih Crkava, od Najdrevnije do Jevrejske i Hrišćanske... dok Nova Crkva ne bude viđena kako silazi iz neba u naša srca kao što je unapred opisano u *Otkrovenju 21*. Svedenborg zaključuje da na **unutarnjem nivou** biblijski odlomci označavaju proces preporoda ljudskih bića, dok na **najunutarnijem nivou** ti odlomci označavaju napredovanje Gospodove glorifikacije. Ovo su tri nivoa na kojima je unutrašnji smisao Biblije izražen duhovno.

Najunutarniji	Gospodova Glorifikacija
Unutarnji	Preporod ljudskih bića
Istorijski	Progresivni razvoj Crkava

Svedenborg se takođe vraća svom istraživanju ciljeva *Clavis hieroglyphica* u delu *Nebo i pakao*, ali sada dodaje ideju *svrhe* (službe, korisnosti) kao sredstvo povezivanja, spajajući element ili, kako je ranije govorio, **neksus** (*nexus*)...

112. Recimo još u nekoliko reči kako se vrši Vezivanje Neba sa svetom putem Saobraznosti. Carstvo Božje je carstvo svrha koje su Koristi (regnum finium qui sunt usus), ili, što je isto, carstvo Koristi koje su svrhe. Zbog toga je Gospod stvorio Svemir tako, da su Koristi (usus) svuda zaodenate onim čime su predstavljene u činu, ili u učinku, prvo u Nebu a zatim u svetu; i tako po stupnjevima do poslednjeg u Prirodi. Otuda se vidi da se saobražavanje prirodnih sa duhovnim stvarima, to jest sveta sa Nebom, vrši kroz Koristi (svrhe), i da Koristi (usus) povezuju; i da oblici kojima se Koristi zaodevaju jesu Saobraznosti i veze samo u onoj meri, u kojoj su one oblici tih Koristi.

Korespondencije u prirodnom svetu zato su oblici povezujućih pomagala kroz koja se izražavaju svrhe.

U *Belom konju*, koji predstavlja analitički uvid u *Nebeske tajne* (*Arcana Coelestia*) on dalje piše:

11. U svom unutrašnjem značenju Reč sadrži bezbrojne stvari koje su izvan našeg domašaja. One takođe ne mogu biti pretvorene u reči ili

objašnjene. Manifestuju se samo anđelima i oni ih razumeju. Unutrašnje značenje Reči sadrži skrivena blaga neba koja su povezana sa Gospodom i njegovom kraljevstvima u nebu i na zemlji. Ova blaga nisu vidljiva u doslovnom značenju.

...

U Reči, posebno u knjigama proroka, postoji nešto što deluje kao upareno izražavanje iste ideje, gde se jedna odnosi na ono što je dobro, a druga na ono što je istinito. Ono što je dobro i ono što je istinito čudesno je sjedinjeno u Reči i to jedinstvo vidljivo je samo ljudima koji znaju na njeno unutrašnje značenje. Kao rezultat, pojavljuju se božanski brak i nebeski brak u Reči i njenim detaljima. Božanski brak je brak božanskog dobra i božanske istine i zbog toga je to Gospod u nebu i u Njemu jedinom ovaj brak postoji.

Zbog toga vezivni element, spona ili neksus, povezuje dobro i istinu kao u duhovnom braku, bračnom odnosu na duhovnom nivou.

U *Nebeskim tajnama (Arcana Coelestia)*, tom 4, Svedenborg meditira o sveći, prikuplja biblijske odlomke koristeći reč "svetlost" i zaključuje da svetlost sveće daje toplinu i svetlost i korespondira živom dahu, treperavoj aktivnosti duše... pri čemu je toplina korespondentna **dobru**, a svetlost **istini**.

Na ovaj način, možemo da uvidimo Svedenborgovo težnju da nam pokaže da Jahač Belog Konja u *Otkrovenju 19* jeste onaj koji je ovladao unutrašnjim smislom Reči.

EMANUEL SVEDENBORG: BIOGRAFSKA BELEŠKA

Emanuel Svedenborg (Emanuel Swedenborg, 1688-1772) rođen je kao Emanuel Svedberg u Stokholmu, Švedska, 29 januara 1688 (julijanski kalendar). Bio je treće od devetoro dece Jespera Svedberga (1653-1735) i Sare Bem (Sara Behm, 1666-1696). Kao osmogodišnjak ostao je bez majke. Posle smrti jedinog starijeg brata deset godina kasnije, preuzeo je odgovornosti najstarijeg živog sina. Nova supruga njegovog oca Sara Bergia (1666-1720), veoma je volela Emanuela i ostavila mu značajno nasleđstvo.

Svedenborgov otac, luteranski sveštenik, kasnije je postao slavljjen i kontroverzan biskup, čija diocesa je uključivala i švedske crkve u Pensilvaniji i Londonu, Engleska.

Posle studija na Univerzitetu u Upsali (1699–1709), Emanuel je putovao u Englesku, Holandiju, Francusku i Nemačku (1710–1715) da bi studirao i radio sa vodećim naučnicima zapadne Evrope. Po povratku je radio kao pomoćnik inženjera pod briljantnim švedskim pronalazačem Kristoferom Polhemom (Christopher Polhem, 1661–1751). Zahvaljujući naklonosti švedskog kralja Karla XII (1682–1718), dobio je plaćenu poziciju nadzornika švedske rudarske industrije (1716–1747). Iako je bio veren, Emanuel se nije oženio.

Posle smrti Karla XII, dobio je plemićku titulu od kraljice Ulrike Elenonore (1688–1741), pa je njegovo prezime promenjeno u Svedenborg. Ova promena statusa obezbedila mu je mesto u Švedskoj Kući Plemstva, gde je do kraja života ostao kao aktivni učesnik u švedskoj vladi. Kao član Kraljevske Švedske Akademije Nauka, posvetio se studijama što je kulminiralo brojnim publikacijama, na čelu sa iscrpnim trotomnim radom iz oblasti prirodne filosofije i metalurgije (1734), što mu je donelo naučnu prepoznatljivost širom Evrope. Posle 1734. preusmerio je svoja istraživanja i publikacije prema studijama anatomije u potrazi za vezom između duše i tela, čineći značajna otkrića u oblasti fiziologije.

Od 1743. do 1745. ušao je u prelaznu fazu koja je rezultirala zaokretom njegovog glavnog fokusa od nauke ka teologiji. Do kraja života ostao je pri tome da je ovu promenu izazvao sam Isus Hristos, koji se pojavio pred njim, pozvao ga u novu misiju i otvorio njegovu percepciju prema stalnoj dvostrukoj svesnosti ovog života i života posle smrti. Preostale decenije svog života posvetio je proučavanju Svetog Pisma i objavljivanju osamnaest teoloških spisa zasnovanih na Bibliji, razumu i njegovim sopstvenim duhovnim iskustvima. Ova dela predstavljaju hrišćansku

teologiju kroz jedinstvene perspektive prirode Boga, duhovnog sveta, Biblije, ljudskog uma i puta spasenja.

Svedenborg je napustio ovaj svet u Londonu, 29. marta 1772. (gregorijanski kalendar), u osamdeset četvrtoj godini.